

DESCOPERIRI MONETARE DIN MOLDOVA. XIV

DE

LUCIAN MUNTEANU*, ANDREI BALTAG*, GEORGE-DAN HÂNCEANU**

Abstract:

In this issue of the chronicle we publish the Medieval coins preserved in the collection of the History Museum in Roman, within the Neamț National Museum Complex. The coins were discovered between the 60s and 80s of the last century. They come from the following locations: I. Roman – “Precista Mică” Church (Neamț County): nine coins were discovered during the 1969-1972 archaeological research, in the medieval cemetery: Kingdom of Hungary (2 pcs.): Hunyadi Mátyás, denár, 1470-1471 (1), 1488 (1); Moldavia (2 pcs.): Bogdan III, groș, 1514-1517 (1), Ștefan IV, groș, 1517-1527 (1); Ottoman Empire (3 pcs.): Selim I, akçe, 1518-1520 (1), Süleyman I, akçe, 1520-1534 (1), Mehmed III, akçe, 1595-1603 (1); Polish-Lithuanian Commonwealth: Ryga (1 pc.): Zygmunt III Waza, szeląg, 1598; Holy Roman Empire: Kingdom of Hungary (1 pc.): Matthias II, denar, 1609-1611; II. Roman (Neamț County) (surroundings): Moldavia (2 pcs.): Alexandru cel Bun, 1½ groș, 1409-1415 (1), Ștefan IV, groș, 1517-1527 (1); Polish-Lithuanian Commonwealth: Polish Crown (3 pcs.): Zygmunt III Waza, szeląg, 1623 (1), półtorak, 1624 (1); Jan II Kazimierz Waza, szeląg, 1661 (1); Lithuania (2 pcs.): Zygmunt II August, półgrosz, 1558 (1); Zygmunt III Waza, szeląg, 1623 (1); Ryga (city) (3 pcs.): Zygmunt III Waza, szeląg, 1602 (2), trojak, 1597 (1); Poznań (2 pcs.): Zygmunt III Waza, trzeciak, 1627 (2); Holy Roman Empire: Branderburg-Prussia (1 pc.): Georg Wilhelm, Schilling, 1628; Kingdom of Hungary (1 pc.): Leopold I, VI krajcár, 1670; Silesia (1 pc.): Leopold I, VI Kreuzer, 1692-1693; Liegnitz-Brieg (1 pc.): Christian von Liegnitz-Brieg, 1 Kreuzer, 1670; Kampen (imperial city) (1 pc.): Leeuwendaalder, 1648; Swedish Empire (3 pcs.): Ryga (city): Gustav Adolf, schilling, 1626 (1); Krystyna, schilling, 1644-1645 (1); Karl X Gustav, schilling, 1654-1660 / imitation of “Dabija type” (1); Republic of Venice (1 pc.): Dalmatia and Albania, 2 soldi, 1691-1701; Russian Empire (1 pc.): Catherine II, 5 kopecks, 1766; Ottoman Empire (1 pc.): Abdülhamid I, para, 1777.

Keywords: coin finds; Moldavia; Roman (city); “Precista Mică” Church; Medieval coins.

Continuăm publicarea monedelor aflate în colecția Muzeului de Istorie din Roman, pe care am început-o în numărul anterior al cronicii¹, prin prezentarea pieselor numismatice medievale. Menționăm că, la fel ca în cazul emisiunilor antice, am selectat doar acele monede care sunt inedite. În rândul acestora se remarcă un lot de nouă piese provenind din cercetările arheologice realizate

---

* Institutul de Arheologie, Academia Română – Filiala Iași; lucanas2000@yahoo.com; andreibaltag@outlook.com.

** Complexul Muzeal Național Neamț (Muzeul de Istorie din Roman); georgehanceanu@yahoo.com.

¹ MUNTEANU, HÂNCEANU 2021; pentru numerele anterioare ale cronicii, a se vedea: MUNTEANU, ISTINA, COȘA 2020: 121, nota 1.

de către Domnița Hordilă în necropola Bisericii „Precista Mică” (în prezent, Școala Generală nr. 2 „Costache Negri”), între anii 1969-1972.

Cea mai mare parte a monedelor sunt descoperiri întâmplătoare, care au fost realizate, cu precădere, în anii '60 - '70, ai secolului trecut, în localitățile din jurul Romanului. Din păcate, informațiile referitoare la proveniența lor exactă nu s-au păstrat, ele fiind consemnate în inventarele muzeului sub formă de donații, majoritatea sub numele întemeietorului instituției, domnul Vasile Ursachi².

Piese din necropola Bisericii „Precista Mică” (Cat. nr. I.1-23) au fost aflate în inventarul a opt morminte de înmormântare, din cele 32 care au fost cercetate. Doar într-un singur caz avem de-a face cu două monede depuse unui singur defunct (M.28). Remarcăm o suită variată de emitenți, nominaluri și monetării, care fac ca lotul analizat să fie compus din denari ai Regatului Ungariei (2 ex.), groși ai Principatului Moldovei (2 ex.), aspri bătuți în atelierele Imperiului Otoman (3 ex.), alături de piese care își au originea în Uniunea Polono-Lituaniană (1 ex.) și Sfântul Imperiu Roman (1 ex.). Astfel, cele nouă monede acoperă un interval cronologic larg, din cea de-a doua parte a secolului al XV-lea și până la începutul secolului al XVII-lea.

Cele mai timpurii monede sunt doi denari de la Matei Corvin (Cat. nr. I.1-2), nominal cu o prezență sporită în rândul descoperirilor monetare de la est de Carpați³. Ambele piese se înscriu în perioada posterioară reformei inițiată de suveranul Huniad, când bazinul monetar moldovenesc a fost inundat cu denari ungurești, apreciați pentru stabilitatea și calitatea metalului prețios⁴. Dacă preferința pentru teaurizarea unor astfel de piese este neîndoieabilă, denarii de după anul 1467 nu lipsesc din inventarul funerar al mai multor cimitire din Moldova⁵.

Cele două monede moldovenești aparțin lui Bogdan III și Ștefan IV. Groșul din vremea lui Bogdan III (Cat. nr. I.3) se află într-o stare de conservare precară, însă am reușit să-i găsim un corespondent tipologic, cu titlu variabil, în grupa principală a acestor emisiuni (tipul I⁶). În stadiul actual al descoperirilor, piesele atribuite acestui emitent nu par să fi avut un rol semnificativ în circulația monetară din epocă⁷. Cu atât mai importantă este moneda noastră, care reprezintă un fals realizat prin suberare⁸. De asemenea, s-ar putea distinge, pe avers, și urmele unei posibile frape secundare.

O altă emisiune moldovenească este din timpul lui Ștefan IV (Cat. nr. I.4). Până în momentul de față, tipologia acestor monede este insuficient cunoscută, în condițiile existenței unui număr restrâns de exemplare valorificate științific⁹. Piese din timpul lui Ștefan IV nu se îndepărtează de contextul monetar instabil al predecesorului său¹⁰. Principalele diferențe dintre

---

² MUNTEANU, HÂNCEANU 2021: 91-92.

³ MUNTEANU, POPOVICI 2012: 172.

⁴ MUNTEANU 2006: 455.

⁵ MUNTEANU, POPOVICI 2012: 173.

⁶ BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 85-86, Nr. 743-759.

⁷ MUNTEANU, POPOVICI 2014: 163-164.

⁸ PÂRVAN, CONSTANTINESCU 2006-2007: 384, 395, Nr. 60.

⁹ DERGACIOVA 2010: 183-184.

¹⁰ DERGACIOVA 2010: 183-184.

emisiunile celor doi principii se mențin la nivel heraldic. Starea de conservare relativ bună a acestei monede ne-a permis să observăm, și în acest caz, indicii ale unei duble baterii¹¹.

Imperiului Otoman este reprezentat prin trei piese care acoperă cea mai mare parte a veacului al XVI-lea (Cat. nr. I.5-7). În cazul asprului emis în numele lui Selim I, atelierul nu ne este cunoscut. Monetările din care provin celelalte două emisiuni, Üsküp și Siroz, alături de alte ateliere balcanice, au avut o producție consistentă, care se reflectă și în descoperirile de la răsărit de Carpați¹². În toată această perioadă, asprul otoman a fost folosit atât ca monedă de calcul, cât și ca mijlocitor de plată¹³. În final, cele mai recente emisiuni ale acestui lot, una poloneză (Cat. nr. I.8) și una austriacă (Cat. nr. I.9), se datează la sfârșitul veacului al XVI-lea și, respectiv, la începutul celui următor.

Lotul de piese medievale aflate în jurul Romanului (Cat. nr. II.1-23) este unul extrem de eterogen și conține o varietate de nominaluri, provenind din diverse spații monetare, care au fost bătute pe parcursul a patru secole.

Cele mai vechi dintre ele sunt emisiunile moldovenești din veacul al XV-lea. Prima este o monedă de la Alexandru cel Bun (Cat. nr. II.1), care are câteva elemente heraldice particulare pe revers (roza deasupra scutului și litera A în câmpul din dreapta). Ea a fost datată într-o perioadă posterioară reformei sau reformelor monetare din prima parte a domniei acestuia, mai precis în jurul anului 1408¹⁴ sau între anii 1409-1415¹⁵. În literatura de specialitate, se cunosc destul de puține piese aparținând acestui tip, aflate în tezaure, descoperiri izolate sau colecții private¹⁶. Moneda de la Ștefan IV (Cat. nr. II.2) este similară cu cea din necropola Bisericii „Precista Mică”, discutată anterior, cu mențiunea că semiluna și roza de pe avers sunt inversate. De asemenea, nu sunt vizibile urmele unei alte baterii. Repertoriul emisiunilor de la acest emitent este unul relativ modest și include un tezaur, precum și câteva descoperiri izolate¹⁷.

Cele mai numeroase sunt monedele aparținând Uniunii Polono-Lituaniene (Cat. nr. II.3-12), reprezentând diverse nominaluri mărunte și mijlocii, al căror rol în circulația monetară de la est de Carpați a variat în diferite perioade. Polgroșii lituanieni de la Sigismund II (Cat. nr. II.6) au ajuns masiv pe piața din Moldova abia după jumătatea secolului al XVI-lea și au avut o poziție dominantă, pentru câteva decenii, stând la baza constituirii tezaurilor de circulație de tip A / „etapa prevasiliană”¹⁸.

Dar majoritatea speciilor monetare poloneze din acest lot se datează la sfârșitul veacului al XVI-lea și în prima treime a celui următor. Ele au sprijinit interesele politice și economice ale Republicii Nobiliare la răsărit de Carpați, răspunzând, totodată, nevoilor economiei locale de numerar mărunț, disponibil în cantități semnificative¹⁹. Troiacii (Cat. nr. II.10) au fost considerați

---

¹¹ Despre particularitățile monetăriei moldovenești în primele decenii ale veacului al XVI-lea, a se vedea: DERGACIOVA 2013: 91-109.

¹² BOLDUREANU 2013: 3-5.

¹³ OBERLÄNDER-TĂRNOVEANU 2003-2005: 330.

¹⁴ PÂRVAN, CONSTANTINESCU 2006-2007: 380.

¹⁵ ILIESCU 2000: 80.

¹⁶ O repertoriere a acestor emisiuni a fost recent realizată de către DERGACIOVA 2010: 180, 182. Lor li se adaugă moneda din săpăturile de la Cetatea Albă (KARASHEVICH, BOLDUREANU, DERGACIOVA 2017: 121, Nr. 42).

¹⁷ A se vedea, detaliat, DERGACIOVA 2010: 183-184.

¹⁸ BUTNARIU 1997: 165, 171; MUNTEANU 2004: 241-260.

¹⁹ BUTNARIU 1997: 169-171; BUTNARIU 2009: 406-407.

veritabile „monede de război”²⁰, dar proliferarea lor remarcabilă în Moldova s-a datorat, cel mai probabil, relațiilor comerciale²¹. În schimb, poloracii (Cat. nr. II.4), nominaluri noi, de inflație, nu au reușit să câștige încrederea populației locale, dovadă fiind numărul restrâns de descoperiri²².

Cele mai importante emisiuni din această perioadă au fost șilingii lui Sigismund III (Cat. nr. II.3,7-9), care, deși au suferit devalorizări repetate, s-au bucurat de o reală apreciere în teritoriul est-carpatic, fiind folosiți, pe scară largă, în tranzacțiile comerciale din epocă. Ei constituie nucleul de bază al depozitelor de circulație de tip B / „epoca vasiliană”, care se încheie între deceniile patru și șapte ale secolului al XVII-lea²³. În unele dintre aceste descoperiri, ei apar asociați cu ternari polonezi (Cat. nr. II.11-12) și piese brandenburgheze de la Georg Wilhelm (Cat. nr. II.13)²⁴.

Emisiunile de cupru ale lui Ioan Cazimir al II-lea („boratynki”) (Cat. nr. II.5), din monetăria de la Ujazdów (lângă Varșovia), fac parte dintr-un nou val de numerar mărunt, de slabă calitate, de origine polono-suedeză, care a invadat piața monetară a Principatului, ducând la apariția depozitelor de circulație de tip C / „epoca prefanariotă”. Aceste acumulări, unele de dimensiuni impresionante, conțin, preponderent, șilingi suedezi de la Riga (Cat. nr. II.18-19) și imitațiile lor (Cat. nr. II.20) și sunt datate, cel mai târziu, în deceniul nouă²⁵.

Alte nominaluri mari și mijlocii din veacul al XVII-lea sunt originare din Sfântul Imperiu Roman. Talerul-leu bătut în Kampen (Cat. nr. II.17) a fost atribuit, în virtutea dreptului monetar, acestui spațiu, orașul aflându-se sub jurisdicția cercului monetar Westphalia²⁶. Acest tip de monedă, de foarte bună calitate, a fost preferată în Moldova, în „epoca vasiliană”, pătrunzând, constant, dinspre teritoriile poloneze. Ele se regăsesc în numeroase tezaure de acumulare, datate în această perioadă²⁷. Emisiunile de VI krajcár / Kreuzer, de la Leopold I (Cat. nr. II.14-15) sunt extrem de rare la răsărit de Carpați. Doar cea din atelierele ungurești apare în compoziția a două tezaure²⁸. La fel, piesa originară din Liegnitz-Brieg (Cat. nr. II.16) sau cea bătută în posesiunile venețiene din estul Adriaticii (Cat. nr. II.21) pot fi considerate apariții neobișnuite în acest areal²⁹. Emisiunile din secolul al XVIII-lea, una rusească (Cat. nr. II.22) și alta otomană (Cat. nr. II.23), trebuie puse în legătură cu numeroasele conflicte ruso-austro-turce care au avut loc în Moldova, în această epocă³⁰.

Piese din lotul pe care l-am denumit generic - „din jurul Romanului”, se regăsesc, aproape în totalitate, în tabloul descoperirilor monetare de la est de Carpați, în diferite perioade. Doar în unele cazuri, când avem emisiuni care se înscriu și au un aspect relativ similar (Cat. nr. II.8-9 sau II.11-12), putem presupune apartenența lor ipotetică la tezaure împrăștiate, despre care nu s-au păstrat informații.

²⁰ BUTNARIU 1997: 171; BUTNARIU 2009: 406, 408; BUTNARIU 2012: 81-83.

²¹ MUNTEANU, IOSUB 2020: 284-285.

²² MUNTEANU, BALTAG 2021: 174-175.

²³ MUNTEANU 2006: 447-450; BUTNARIU 2009: 410-411.

²⁴ MUNTEANU 2006: 449; BUTNARIU 2009: 410-411.

²⁵ MUNTEANU 2006: 450; BUTNARIU 2009: 413-414.

²⁶ BUTNARIU 1994: 69.

²⁷ BUTNARIU 1994: 59-71; BUTNARIU 2009: 411-413.

²⁸ BUTNARIU 2019: 166-167, Nr. 201; 176-177, Nr. 216.

²⁹ BUTNARIU 2019: 99-100, Nr. 95; 128-133, Nr. 141; 163-164, Nr. 197; 221, Nr. 12.

³⁰ VÎLCU, BOLDUREANU 2015: 274.

CATALOGUL DESCOPERIRILOR³¹

I. ROMAN - BISERICA „PRECISTA MICĂ” (JUD. NEAMȚ)

Monedele au fost descoperite în necropola Bisericii „Precista Mică” (în prezent, Școala Generală nr. 2 „Costache Negri”), în urma investigațiilor arheologice realizate de către Domnița Hordilă, între anii 1969-1972;

Bibl.: inedite.

1. AR; 0,29 g; 12×15 mm; 12h; f.s.c.; bătută descentrat pe av.; perforată (rotund); ruptă (lipsește ¼ din monedă);
Regatul Ungariei, Hunyadi Mátyás, Kremnitz (pe rv., siglele [...] – † - Viel Mühlstein), *denár*, anii 1468-1470 (HUSZÁR 1979: 112, Nr. 716; UNGER 1997: 179, Nr. 563) sau anii 1470-1471 (POHL 1982: Tab. 113, Nr. 217);
Context: M.1;
MIR, inv. 8418.
2. AR; 0,26 g; 11×14 mm; 6h; f.s.c.; bătută descentrat pe rv.; perforată (rotund); ruptă (lipsește ¼ din monedă);
Regatul Ungariei, Hunyadi Mátyás, Kremnitz (pe rv., siglele K – P☉ - Peter Schaidler), *denár*, anul 1488 (POHL 1982: Tab. 118, Nr. 223-1 var. - pe av., la dreapta scutului, apare semnul „●”) sau anul 1489 (UNGER 1997: 180, Nr. 567e var. *idem*) sau anii 1489-1490 (HUSZÁR 1979: 113, Nr. 722 var. *idem*);
Context: M.28;
MIR, f. inv.
3. AR (*fourré*); 0,54 g; 19×20 mm; 12h; f.s.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.; ruptă în interior și la margine;
Av. [...]ΙΒΟΓΑΔΠΙΒ[...]Ο[...]ΠΓΟC; Cap de bour, văzut din față, cu stea între coarne; în partea stângă o semilună (?), iar în partea dreaptă o rozetă cu cinci petale desprinse; în partea inferioară a cercului perlat, urmele unei alte ștanțe (?);
Rv. [...]ΜΑ[...] Scut având în câmpul interior o cruce patriarhală, cu brațele lățite (lacunar vizibile); Principatul Moldovei, Bogdan III, Suceava, *groș*, anii 1510-1517 (ILIESCU 1970: 33-34; BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 85-86, Nr. 743-759, tip I var.) sau anii 1510-1513 (BODNARIUC, DERGACIOVA, MORDOVIN 2019: 111, 118, Nr. 14) sau anii 1511-1512 (BODNARIUC *et al.* 2020: 104, 109, Nr. 19) sau anii 1514-1517 (DERGACIOVA 2013: 103);
Context: M.28;
MIR, inv. 8422.
4. AR; 0,91 g; 17×18 mm; 12h; s.c.; perforată rotund; tăiată (drept); bătută descentrat pe rv.;
Av. ✠ΙωC(?)ΤΕΦΑΗΑΒΟΕΒΟΔΑ*ΓΟCΠΟ; Cap de bour, văzut din față, cu o stea cu cinci colțuri, așezată între coarnele convergente, încadrat într-un scut stilizat, de formă asimetrică; în partea dreaptă, o rozetă, iar în partea stângă, o semilună; în partea superioară din afara scutului, urmele unei alte legende: [...]0(?)[...]];

³¹ Sunt folosite următoarele abrevieri pentru metale (AR - argint, AE - bronz), date metrologice [(g - gram, mm - milimetru, h - ax (ora)], stare de conservare (b.c. - bine conservată, f.s.c. - foarte slab conservată, s.c. - slab conservată) descriere (av. - avers, rv. - revers), identificare a monedelor (var. - variantă, gen. - general) și colecții (MIR - Muzeul de Istorie Roman; inv. - inventar; f. inv. - fără inventar). Am ales să oferim descrieri complete, incluzând legendele, doar în cazul monedelor moldovenești și a celor otomane, deoarece primele sunt, încă, insuficient studiate, iar în cazul celorlalte există numeroase variante ale tipurilor consemnate în cataloagele de specialitate. Mulțumim doamnei dr. Ana Boldureanu (Chișinău) pentru sprijinul oferit la identificarea emisiunilor otomane din necropola Bisericii „Precista Mică” din Roman (Cat. Nr. I.6-7).

- Rv. ✠ΔΑΡ*3ΕΜΛΙΜΟΛΔΑΒ*CKOI(?); Scut stilizat ce conține o cruce patriarhală având brațele lărgite, terminate prin ancore; la dreapta și la stânga câte o rozetă; ✠ – [...]; Principatul Moldovei, Ștefan IV, Suceava, *groș*, anii 1517-1527 (ILIESCU 1970: 33-34; BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 87, Nr. 768, tip I b, Nr. 782 (?); ILIESCU 2002: 47, 137-138, vocea *Suceava*; PÂRVAN, CONSTANTINESCU 2006-2007: 385-386, 395-396, Nr. 63-71; PÂRVAN 2008: 365-366, 371-372, Nr. 30-32; DEJAN 2008: 189, 192, Nr. 8-9; DERGACIOVA 2008: 217, Nr. 88-89; DERGACIOVA 2010: 183-184, 185, Nr. 12-13, 15-17; DERGACIOVA, TELNOV 2013: 205, 209, Nr. 65-66; ALEKSEENKO *et al.* 2014: 349, 352, Nr. 14; BODNARIUC *et al.* 2020: 103, 109, Nr. 20);
Context: M.27;
MIR, inv. 8420.
5. AR, 0,57 g, 10×11 mm; f. s.c.; tocită;
Av. [...] سلطان – سليم; Sultan Selim [...];
Rv. Urme de legendă (ilizibil);
Imperiul Otoman, Selim I, monetărie neprecizată, *akçe*, anii 1518-1520 (grupa A, tipul III, NICOLAE 1988: 555 SREČKOVIĆ 2000: 135); av. tip A (SREČKOVIĆ 2000: 135); rv. tip I-III var. (SREČKOVIĆ 2000: 135);
Context: M.25;
MIR, inv. 8421.
6. AR, 0,49 g; 10×11 mm; f.s.c.; perforată (rotund); tocită;
Av. [...] السلطان – سليمان; Sultan Süleyman [...] (bin Selim şah);
Rv. [...] اسكوب [...] ; [...]duribe Üsküp [...];
Imperiul Otoman, Süleyman I, Üsküp, *akçe*, anii 1520-1534 (grupa A, perioada I, NICOLAE 1988: 555; SREČKOVIĆ 2003: 201, Nr. 1-6 var.); av. tip A (SREČKOVIĆ 2003: 35); rv. tip I var. (SREČKOVIĆ 2003: 45);
Context: M.22;
MIR, inv. 8417.
7. AR, 0,44 g; 11×13 mm; f.s.c.; perforată rotund; bătută descentrat pe av. și pe rv.; tocită; ruptă;
Av. În centrul flanului, numele sultanului محمد □ (Muhammad [Mehmed III]); de jur împrejur, titulatura sultanului: [...] سلطان; Sultan [...];
Rv. ([[...] ١٠٠ ...] [– (?) ضرب – سيريس]); ([[...]]duri be Siroz (?) sene 100[[...]]);
Imperiul Otoman, Mehmed III, Siroz, *akçe*, anii 1595-1603 (PERE 1968: 136, Nr. 340 tip gen.; SULTAN 1977: 145, Nr. 1423-1425 var.); av. tip F2/F2*a (SREČKOVIĆ 2007: 23); rv. tip II*5 var. (SREČKOVIĆ 2007: 10);
Context: M.21;
MIR, inv. 8423.
8. AR; 0,58 g; 17×14 mm; s.c.; bătută descentrat pe av. și rv; dublu perforată (rotund); ruptă;
Uniunea Polono-Lituaniană: Ryga (oraș), Zygmunt III Waza, Ryga, *szeląg* (pe rv., semn monetar, crin - Henryk Wulf), anul 1598 (GUMOWSKI 1960: 140, Nr. 1431; KOPICKI 2007: 259, Nr. 1354 var.);
Context: M.16;
MIR, inv. 8419.
9. AR; 0,12g; 09×13 mm; f.s.c.; perforată (rotund); ruptă (lipsește ¼ din monedă);
Sfântul Imperiu Roman: Ungaria, Matthias II, Kremnitz (pe rv., siglele K – B), *denar*, anii 1609-1611 (HUSZÁR 1979: 172-173, Nr. 1139; UNGER 2000: 103, Nr. 868);
Context: M.9;
MIR, f. inv.

II. JUDEȚUL NEAMȚ, ÎMPREJURIMILE ORAȘULUI ROMAN

Monedele au fost descoperite în anii '60 - '70, ai secolului trecut, în diferite localități din jurul orașului Roman, fiind donate muzeului din localitate, prin intermediul domnului Vasile Ursachi;

Bibl.: inedite.

1. AR, 1,338 g; 21 mm; 4h; b.c;
Av. ✠MONEALEXANDRI; Cap de bour, văzut din față, având o stea cu cinci raze între coarne; la dreapta se află o roză cu cinci globule, iar la stânga, o semilună;
Rv. ✠WDMOLDAVIENSIS; Scut despicat: în primul cartier se află trei fascii, iar cel de-al doilea cartier conține șapte flori de crin, dispuse 4/3; o roză cu cinci globule timbrează scutul, iar la dreapta scutului se află sigla Я (în oglindă);
Principatul Moldovei, Alexandru cel Bun, Suceava, *dublu gros*, anii 1400-1432 (BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 60, tipul III, Nr. 378; ȘTIRBU 1981-1982: 316; 330, Nr. 10-13); anul 1408 (PÂRVAN, CONSTANTINESCU 2006-2007: 380-381, 391, tipul III, Nr. 20) sau *1½ gros*, anii 1409-1415 (ILIESCU 1970: 27; ILIESCU 2000: 80, emisiunea a IV-a, Nr. 7);
MIR, inv. 33867;
Obs.: donație Robert Negoită.
2. AR, 1,074 g; 18 mm; 5h; s.c; bătută descentrat pe av. și pe rv.;
Av. ✠ΙΩΣΤΕΦΑΝΑΒΟΕΒΟΔΑ*ΓΟΣΠΙΟ; Cap de bour, văzut din față, cu o stea cu cinci colțuri așezată între coarnele convergente, încadrat într-un scut stilizat, de formă asimetrică; în partea dreaptă o semilună iar în partea stângă o rozetă;
Rv. ✠ΔΑΡ*ΖΕΜΛΙΜΟΛΔΑ[...]; Scut stilizat ce conține o cruce patriarhală având brațele lărgite, terminate prin ancore; la dreapta și la stânga câte o rozetă; * – *;
Principatul Moldovei, Ștefan IV, Suceava, *gros*, anii 1517-1527 (ILIESCU 1970: 33-34; BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 87, Nr. 762-766 var., tip I a);
MIR, inv. 6175;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
3. AR; 0,673 g; 15 mm; 12h; s.c.;
Uniunea Polono-Lituaniană: Coroana, Zygmunt III Waza, Bydgoszcz (pe rv., herb Sas - Mikołaj Daniłowicz), *szeląg*, anul 1623 (GUMOWSKI 1960: 120, Nr. 901; KOPICKI 2007: 45, Nr. 177);
MIR, inv. 6205;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
4. AR; 0,822 g; 19 mm; 11h; s.c.; bătută descentrat pe av.; perforată rotund;
Uniunea Polono-Lituaniană: Coroana, Zygmunt III Waza, Bydgoszcz (pe rv., herb Sas - Mikołaj Daniłowicz), *póltorak*, anul 1624 (GUMOWSKI 1960: 122, Nr. 974; KOPICKI 2007: 75, Nr. 381);
MIR, inv. 6174;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
5. AE; 0,820 g; 15 mm; 6h; f.s.c.; bătută descentrat pe rv.;
Uniunea Polono-Lituaniană: Coroana, Jan II Kazimierz Waza, Ujazdów (pe av., siglele TLB - Titus Livius Boratini; pe rv., herb Ślepowron - Jan Kazimierz Krasiński), *szeląg*, anul 1661 (GUMOWSKI 1960: 147, Nr. 1640; KOPICKI 1995: 84, Nr. 1548);
MIR, inv. 6201;
Obs.: donație Vasile Ursachi.

6. AR; 0,941 g; 19 mm; 6h; s.c.;
Uniunea Polono-Lituaniană: Lituania, Zygmunt II August, Wilno, *pólgrosz*, anul 1558 (GUMOWSKI 1960: 108, Nr. 598; KURPIEWSKI 1994: 156, Nr. 697);
MIR, inv. 6204;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
7. AR; 0,814 g; 15×16 mm; 12h; b.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.; ruptă;
Uniunea Polono-Lituaniană: Lituania, Zygmunt III Waza, Wilno (pe rv., herb Wadwicz - Krzysztof Naruszewicz), *szeląg*, anul 1623 (GUMOWSKI 1960: 134, Nr. 1303; KOPICKI 2007: 222, Nr. 1163);
MIR, inv. 6202;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
8. AR; 0,932 g; 17 mm; 12h; b.c.; bătută descentrat pe rv.; îndoită;
Uniunea Polono-Lituaniană: Ryga (oraș), Zygmunt III Waza, Ryga (pe rv., semn monetar, crin - Henryk Wulf), *szeląg*, anul 1602 (GUMOWSKI 1960: 140, Nr. 1431; KOPICKI 2007: 260, Nr. 1359);
MIR, inv. 6168;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
9. AR; 0,799 g; 15×17 mm; 12h; s.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.; ruptă;
Uniunea Polono-Lituaniană: Ryga (oraș), Zygmunt III Waza, Ryga (pe rv., semn monetar, crin - Henryk Wulf), *szeląg*, anul 1602 (GUMOWSKI 1960: 140, Nr. 1431; KOPICKI 2007: 260, Nr. 1359);
MIR, inv. 6199;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
10. AR; 2,153 g; 20 mm; 3h; b.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.; perforată rotund;
Uniunea Polono-Lituaniană: Ryga (oraș), Zygmunt III Waza, Ryga (pe rv., semn monetar, crin - Henryk Wulf), *trojak*, anul 1597 (GUMOWSKI 1960: 140, Nr. 1454; IGER 2008: 181, Nr. R.97.1b var. legendă av. SIG×III×D:G×REX×PO×D×LI);
MIR, inv. 6165;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
11. AR; 0,549 g; 16 mm; 3h; b.c.; bătută descentrat pe rv.;
Uniunea Polono-Lituaniană: Poznań, Zygmunt III Waza, Poznań, *trzeciak*, anul 1627 (GUMOWSKI 1960: 141, Nr. 1484; KOPICKI 1995: 351, Nr. 8006);
MIR, inv. 6196;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
12. AR; 0,512 g; 15 mm; 12h; b.c.; bătută descentrat pe rv.; ruptă;
Uniunea Polono-Lituaniană: Poznań, Zygmunt III Waza, Poznań, *trzeciak*, anul 1627 (GUMOWSKI 1960: 141, Nr. 1484; KOPICKI 1995: 351, Nr. 8006);
MIR, inv. 6163;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
13. AR; 0,666 g; 15 mm; 12h; b.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.;
Sfântul Imperiu Roman: Branderburg-Prussia, Georg Wilhelm, Königsberg, *Schilling*, anul 1628 (NEUMANN 1998: 238, Nr. 10.113);
MIR, inv. 11945;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
14. AR; 2,515 g; 24×25 mm; 12h; b.c.; perforată (rotund);
Sfântul Imperiu Roman: Ungaria, Leopold I, Kremnitz (pe rv., siglele K - B), *VI krajcár*, anul 1670 (HUSZÁR 1979: 221, Nr. 1450; UNGER 2000: 202, Nr. 1072);
MIR, inv. 6164;
Obs.: donație Vasile Ursachi.

15. AR; 2,391 g; 24×25 mm; 12h; s.c.; dublu perforată (rotund);
Sfântul Imperiu Roman: Silezia, Leopold I, Breslau (pe rv., siglele MMW - M.M.V Wackerl), VI Kreuzer, anii 1692-1693 (HERINEK 1972: 115, Nr. 1222-1223 var.);
MIR, inv. 6169;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
16. AR; 0,987 g; 16 mm; 9h; s.c.;
Sfântul Imperiu Roman: Silezia, Liegnitz-Brieg, Christian von Liegnitz-Brieg, Kreuzburg (pe rv., siglele C - B - Christoph Brettschneider), I Kreuzer, anul 1670 (WORLD COINS 2018: 937, KM# 482);
MIR, inv. 6203;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
17. AR; 26,700 g; 40 mm; 12h; b.c.; perforată (rotund); tocită la margini;
Sfântul Imperiu Roman: Kampen (oraș imperial), Leeuwendaalder, anul 1648 (DELMONTE 1967: 203, Nr. 862b);
MIR, inv. 11779;
Obs.: donație N. Ștefan.
18. AE; 0,578 g; 15 mm; 12h; s.c.;
Imperiul Suedez: Ryga (oraș), Gustav Adolf, Ryga, schilling, anul 1626 (FEDOROV 1966: 270, Nr. 738; MROWIŃSKI 1986: 144, Nr. 463);
MIR, inv. 6198;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
19. AE; 0,602 g; 15 mm; 12h; f.s.c.; bătută descentrat pe av. și pe rv.; prezintă urmele altei ștanțe pe rv.;
Imperiul Suedez: Ryga (oraș), Krystyna, Ryga, schilling, anii 1644-1645 (MROWIŃSKI 1986: 156, Nr. 633-636 var.);
MIR, inv. 6167;
Obs.: donație Aurelia Aramă.
20. AE; 0,501 g; 15 mm; f.s.c.; tocită; bătută descentrat pe rv.;
Imperiul Suedez: Ryga (oraș), Karl X Gustav, Ryga, schilling, anii 1654-1660 (FEDOROV 1966: 300-302, Nr. 900-932); posibil imitație bătută la Suceava (BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977: 98-99, Nr. 985-1000);
MIR, inv. 6197;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
21. AE; 5,070 g; 27×29 mm; 5h; s.c., perforată (rotund); tăiată la margine;
Republica Veneției: Dalmația și Albania, 2 soldi (gazzetta), anii 1691-1701 (WORLD COINS 2018: 1343, KM# 9);
MIR, inv. 6172;
Obs.: donație Vasile Ursachi.
22. AE; fără date tehnice, s.c.;
Imperiul Rus, Ecaterina a II-a, St. Petersburg (pe rv., siglele C·II – M [?]), 5 kopecks, anul 1766 (BITKIN 2003: 656, Nr. 570);
MIR, f. inv.;
Obs.: donație Vasile Ursachi.

23. AR; 0,422g; 14×15 mm; 12h; s.c.; perforată (rotund);
 Imperiul Otoman, Abdülhamid I, Kostantiniyye, *para*, anul 1777 (PERE 1968: 225, Nr. 681 var.);
 Av. Tuğra;
 Rv. ١١٨٧ – ضرب بفي قسطنطينية – ٥ ([5]Azze nasrühü duribe Kostantiniye sene 1187);
 MIR, inv. 6206;
 Obs.: donație Vasile Ursachi.

BIBLIOGRAFIE

- ALEKSEENKO *et al.* 2014 Alekseenko, N. A., Dergacheva, L. V., Tsepkov, Yu. A., *Novye nakhodki moldavskikh monet v yugo-zapadnom Krymu*, in: *Stratum plus*, 6, 347-353.
- BITKIN 2003 Bitkin, V., *Svodnyi katalog monet Rossii/Composite Catalogue of Russian coins. I. 1699-1740; II. 1740-1917*, Junona Moneta, Kiev.
- BODNARIUC, DERGACIOVA, MORDOVIN 2019 Bodnariuc, N., Dergaciova, L., Mordovin, M., *Descoperiri numismatice și arheologice din nordul Bucovinei (I)*, in: *ArhMold*, 42, 107-134.
- BODNARIUC *et al.* 2020 Bodnariuc, N., Boldureanu, A., Dergaciova, L., Mordovin, M., *Descoperiri numismatice și arheologice din nordul Bucovinei (II.1)*, in: *ArhMold*, 43, 101-120.
- BOLDUREANU 2013 Boldureanu, A., *Moneda otomană în Moldova în perioada 1512-1603*, in col. Biblioteca „Tyragetia” XXIV, Chișinău.
- BUTNARIU 2019 Butnariu, V. M. (ed.), *Moneta Terrae Moldaviae II. Repertoriu tezaure*, Ed. Ștef, Iași.
- BUTNARIU 2012 Butnariu, V. M., «*Grossus argenteus triplex*» în Moldova (II), in: *SCN*, 3 (15), 73-95.
- BUTNARIU 2009 Butnariu, V. M., *Tezaurul de la Ungureni. Prolegomene la circulația șilingului în Moldova*, in: *AIAX*, 46, 401-438.
- BUTNARIU 1997 Butnariu, V. M., *Moldova între „spații monetare” și „rațiuni de stat”. Anii 1574-1612*, in: *SCN*, 12, 157-172.
- BUTNARIU 1994 Butnariu, V. M., *Introducerea talerului-leu în Moldova lui Vasile Lupu*, in: *AIAX*, 31, 59-71.
- BUZDUGAN, LUCHIAN, OPRESCU 1977 Buzdugan, G., Luchian, O., Oprescu, C. C., *Monede și bancnote românești*, Ed. Sport-Turism, București.
- DEJAN 2008 Dejan, M., *Monede descoperite cu ocazia unor săpături arheologice efectuate pe teritoriul orașului Suceava*, in: Munteanu, C. (red. coord.), *Monedă și comerț în sud-estul Europei. II. Lucrările întâlnirii din anul 2008 Sibiu*, Ed. Altip, Sibiu, 187-196.
- DELMONTE 1967 Delmonte, A., *Le Benelux d'argent. Écus - demi-écus - quart d'écus et monnaies obsidionales dans les territoires composant les anciens Pays-Bas septentrionaux et méridionaux*, Jacques Schulman N.V., Amsterdam.
- DERGACIOVA 2013 Dergaciova, L., *Contribuții la cunoașterea sistemului monetar moldovenesc de la începutul secolului al XVI-lea*, in: *SCN*, 4 (16), 91-109.

- DERGACIOVA 2010 Dergaciova, L., *Monede medievale moldovenești din colecții particulare din Republica Moldova (V)*, in: RevArh, 6/1, 180-187.
- DERGACIOVA 2008 Dergaciova, L., *Monede medievale moldovenești din colecții particulare (I)*, in: RevArh, 4/2, 208-217.
- DERGACIOVA, TELNOV 2013 Dergaciova, L., Telnov, N., *Monede medievale moldovenești din colecții particulare din Republica Moldova (VII)*, in: RevArh, 9/2, 203-210.
- FEDOROV 1966 Fedorov, D., *Monety Pribaltiki XIII-XVIII stoletiy. Opredelitel monet, Kommentarii i dopolneniya A. Molvygina*, Tallin.
- GUMOWSKI 1960 Gumowski, M., *Handbuch der polnischen Numismatik*, Akademische Druck- und Verlagsanstalt, Graz.
- HERINEK 1972 Herinek, L., *Österreichische Münzprägungen von 1657-1740*, Münzhandlung Herinek, Wien.
- HUSZÁR 1979 Huszár, L., *Münzkatalog Ungarn von 1000 bis heute*, Corvina Verlag, Budapest / München.
- ILIESCU 2002 Iliescu, O., *The History of Coins in Romania (cca. 1500 B.C. - 2000 AD) Chronology - Bibliography - Glossary*, Ed. Enciclopedică, Bucharest.
- ILIESCU 2000 Iliescu, O., *Aspecte ale economiei monetare în Moldova sub domnia lui Alexandru cel Bun*, in: RI, S.N., 11/1-2, 59-95.
- ILIESCU 1970 Iliescu, O., *Moneda în România: 491-1864*, Ed. Meridiane, București.
- IGER 2008 Iger, T., *Katalog trojakow polskich*, Wydanie pierwsze, Warszawa.
- KARASHEVICH, BOLDUREANU, DERGACIOVA 2017 Karashevich, I., A. Boldureanu, A., Dergaciova, L., *Un lot de monede descoperite la Cetatea Albă, din colecția Institutului de Arheologie al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei din Kiev*, in: ArhMold, 40, 109-142.
- KOPICKI 2007 Kopicki, E., *Monety Zygmunta III Wazy, Nefryt, Szczecin*.
- KOPICKI 1995 Kopicki, E., *Ilustrowany skorowidz pieniędzy polskich i z polską związanych, I-II*, Polskie Towarzystwo Numizmatyczne, Zarząd Główny, Warszawa.
- KURPIEWSKI 1994 Kurpiewski, J., *Katalog monet polskich 1506-1573 (Zygmunt I Star - Zygmunt II August - bezkrólowie 1573)*, Polskie Tow. Numizmatyczne, Warszawa.
- MROWIŃSKI 1986 Mrowiński, E., *Monety Rygi*, Opracował i podał do druku B. Paszkiewicz, Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne, Komisja Numizmatyczna, Warszawa.
- MUNTEANU 2006 Munteanu, L., *Preliminary data about the coin hoard of Iași - 2002*, in: Mihailescu-Birliba, V. (ed.), *The Great Medieval Coin Hoard of Iași. Historical Significance of the Great Medieval Coin Hoard of Iași*, Institutul European Press, Iași, 433-474.
- MUNTEANU 2004 Munteanu, L., *Aspecte ale circulației monetare în Moldova în secolele XVI-XVII*, in: ArhMold, 27, 241-260.
- MUNTEANU, BALTAG 2021 Munteanu, L., Baltag, A., *Monede descoperite în cimitirul bisericii „Sfânta Parascheva” din Roman (jud. Neamț)*, in: Hânceanu, G.-D., Simalcsik, A., Simalcsik, R. D., Diaconu, V., Munteanu, L., Mircea, O., Vasilache, V., *Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. Cimitirul medieval și complexele laice. Din perimetrul sud-vestic al incintei bisericesti. Rezultatele cercetării preventive din anul 2015*, Ed. Istros / Ed. „Constantin Matasă”, Brăila / Piatra Neamț, 167-228.

- MUNTEANU, HÂNCEANU 2021 Munteanu, L., Hânceanu, G.-D., *Descoperiri monetare din Moldova. XIII*, in: *ArhMold*, 44, 91-102.
- MUNTEANU, IOSUB 2020 Munteanu, L., Iosub, C., *Pars pro toto? Considerații pe marginea unui tezaur monetar medieval descoperit în Iași (Strada „Costache Negri”)*, in: Aparaschivei, D., Bilavski, G., Pirnău, L. (ed.), *Varia archaeologica (I). Tradiție și inovație în cercetarea arheologică din România și Republica Moldova*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 281-295.
- MUNTEANU, POPOVICI 2014 Munteanu, L., Popovici, R., *Descoperiri monetare în așezările rurale medievale de la Borniș, jud. Neamț (secolele XV-XVII) (II)*, in: *ArhMold*, 37, 177-190.
- MUNTEANU, POPOVICI 2012 Munteanu, L., Popovici, R., *Descoperiri monetare din așezarea rurală medievală de la Negrești „Dolhești”, jud. Neamț (secolele XV-XVII)*, in: *ArhMold*, 35, 169-180.
- MUNTEANU, ISTINA, COȘA 2020 Munteanu, L., Istina, L.-E., Coșa, A., *Descoperiri monetare din Moldova. XII*, in: *ArhMold*, 43, 121-132.
- NEUMANN 1998 Neumann, E., *Brandenburg - preußische Münzprägungen unter der Herrschaft der Hohenzollern 1415–1918. 1. Zeit der Kurfürsten 1415–1701/ Die Münzen des Kurfürstentums Brandenburg unter der Herrschaft der Hohenzollern 1415–1701 (1. Band)*, Münzzentrum Verlag, Köln.
- NICOLAE 1988 Nicolae, E., *Recenzie la Slobodan Srećković, Osmanlijski novac na tlu Jugoslavie, Beograd, 1987, 206 p.*, in: *AIIX*, 25/2, 554-557.
- OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU 2003-2005 Oberländer-Târnoveanu, E., *Emisiunile monetare bătute pe teritoriul Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare (1457-1504) - O analiză critică*, in: *CN*, 9-11, 299-388.
- PÂRVAN 2008 Pârvan, K., *Colecțiile numismatice ale Muzeului Național de Istorie a României: monedele moldovenești și muntene din colecția R. Zăveanu*, in: *CN*, 14, 357-377.
- PÂRVAN, CONSTANTINESCU 2006-2007 Pârvan, K., Constantinescu, B., *Monede moldovenești din colecția Secășeanu*, in: *CN*, 12-13, 375-422.
- PERE 1968 Pere, N., *Osmanlılarda madeni paralar. Yapı ve Kredi Bankasının Osmanlı madeni paraları koleksiyonu*, Yapı ve Kredi Bankası, Istanbul.
- POHL 1982 Pohl, A., *Münzzeichen und Meisterzeichen auf ungarischen Münzen des Mittelalters, 1300-1540*, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt / Akademiai Kiadó, Graz / Budapest.
- SREĆKOVIĆ 2007 Srećković, S., *Akches (Volume Five) Mehmed III - Mustafa I 1003-1032 AH*, Beograd.
- SREĆKOVIĆ 2003 Srećković, S., *Akches (Volume Three) Süleyman I Kanunî 926-974 AH*, Beograd.
- SREĆKOVIĆ 2000 Srećković, S., *Akches (Volume Two) Mehmed II Fathih - Selim I Yavuz 848-926 AH*, Beograd.
- SULTAN 1977 Sultan, J., *Coins of the Ottoman Empire and the Turkish Republic. A detailed catalogue of the Jem Sultan collection*, B&R Publishers, Thousand Oaks, California.
- ȘTIRBU 1981-1982 Știrbu, C., *Colecția de monede medievale românești dr. Rudolf Gassauer*, in: *BSNR*, 75-76/129-130, 315-349.
- UNGER 2000 Unger, E., *Magyar Éremhatározó, II. kötet (1526-1740)*, Ajtosi Dürer Könyvkiadó, Budapest.

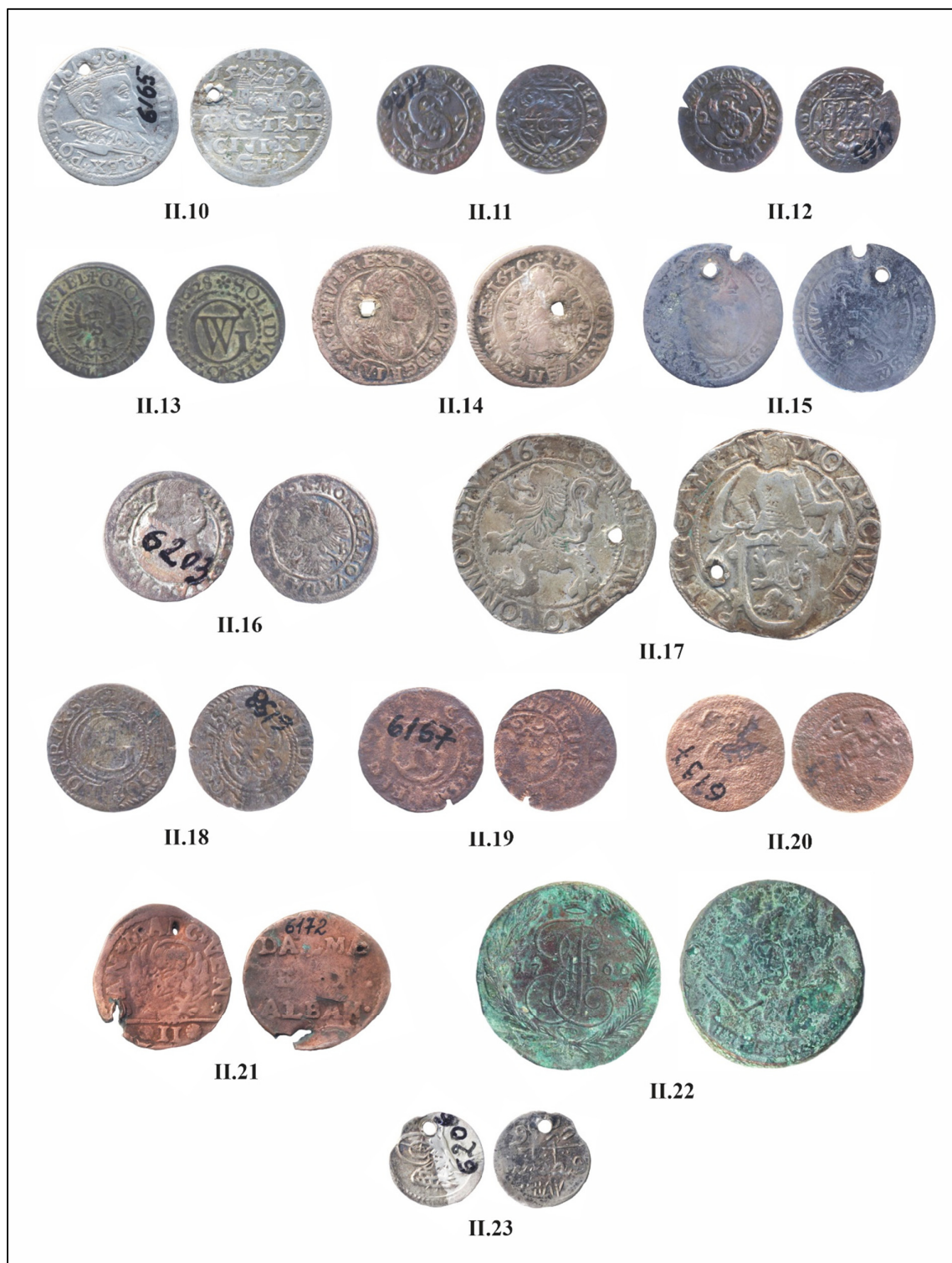
-
- UNGER 1997 Unger, E., *Magyar Éremhatározó, I. kötet (1000-1540)*, Ajtósi Dürer Könyvkiadó, Budapest.
- VÎLCU, BOLDUREANU 2015 Vilcu, A., Boldureanu, A., *Epoca modernă. Perioada fanariotă: 1711-1812. Regimul fanariot*, in: Boldureanu, A., Nicolae, E. (coord.), *Moneda in Republica Moldova*, Tipografia centrală, Chişinău, 261-276.
- WORLD COINS 2018 Michael, Th., Schmidt, T. L. (eds.), *Standard Catalog of World Coins. 1601-1700*, Krause Publications Inc., Iola.

LIST OF ILLUSTRATIONS

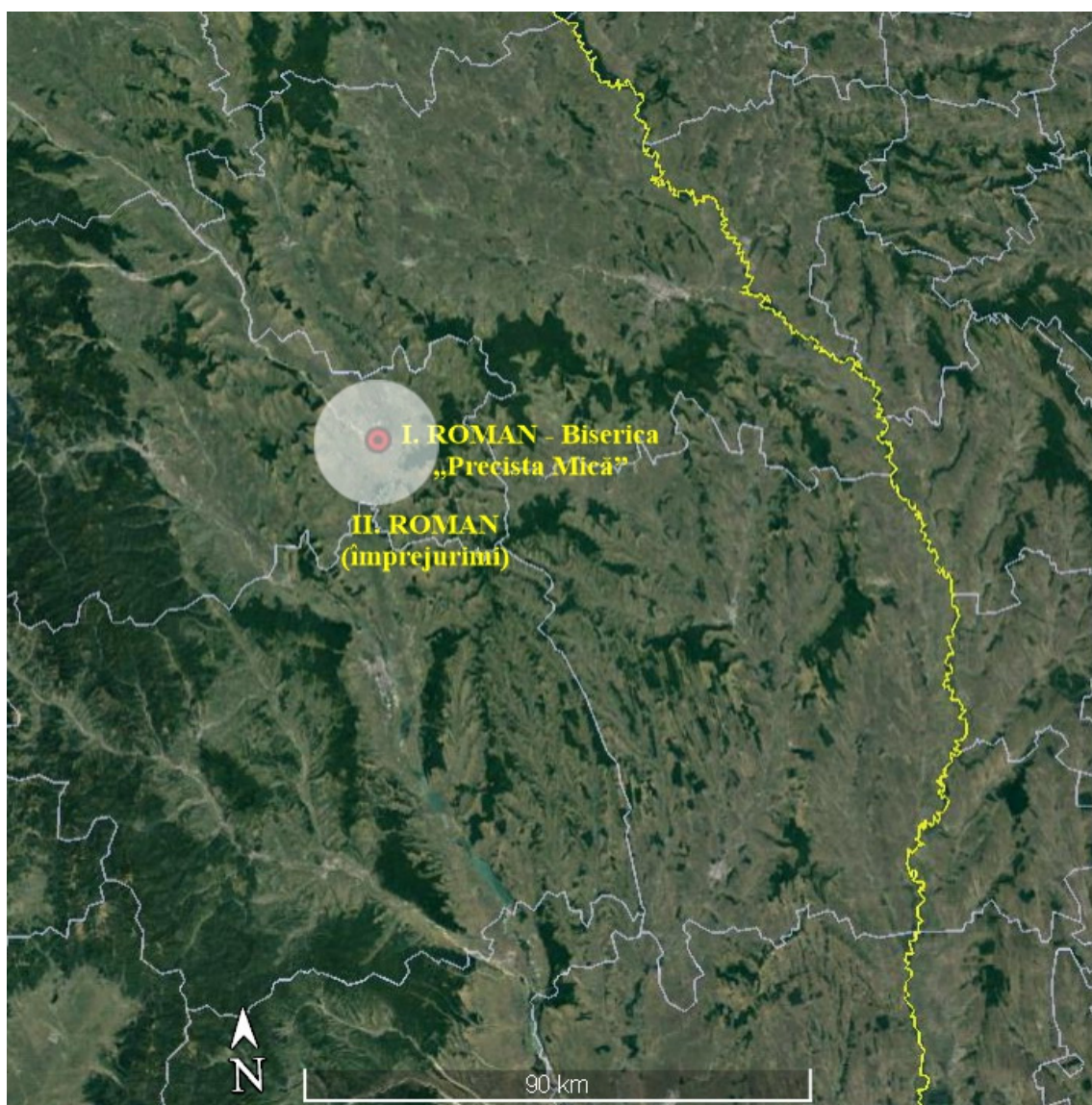
- Pl. I. Coin discoveries from Moldavia (Cat. no. I.1-9; II.1-9).
- Pl. II. Coin discoveries from Moldavia (Cat. no. II.10-23).
- Pl. III. The map of coin discoveries: I. Roman – „Precista Mică” Church; II. Roman (surroundings) (source: Google EarthPro).

Pl. I. Monede descoperite in Moldova (Cat. nr. I.1-9; II.1-9).

Pl. II. Monede descoperite în Moldova (Cat. nr. II.10-23).

Pl. III. Harta descoperirilor monetare: I. Roman - Biserica „Precista Mică”;
II. Roman (împrejurimi) (sursa: Google EarthPro).